

Ταυτότητα και εφηβεία

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Ίσως το σημαντικότερο ζήτημα στην ζωή του ανθρώπου είναι η κατάκτηση της ταυτότητάς του. Να γνωρίζει ποιος είναι, τι θέλει από την ζωή, ποιος μπορεί να γίνει. Στις μικρότερες ηλικίες η ταυτότητα περιέχει στοιχεία κυρίως δοτά. Είναι ό,τι προσφέρουν οι γονείς και το οικογενειακό περιβάλλον, το σχολείο, ο τρόπος του πολιτισμού. Καθώς όμως φτάνουμε στην περίοδο της εφηβείας, εκεί αρχίζει να δεσπόζει ο χαρακτήρας του καθενός. Η υπόθεση της ταυτότητας γίνεται κυρίως προσωπικό γεγονός. Ο έφηβος, είτε διά της ανυπακοής, φανεράς ή σιωπηλής (όταν δεν αρνείται άμεσα τις παραγγελίες των γονέων, αλλά τις κάνει όποτε θέλει ή αφήνει να περάσουν, μέχρις ότου οι γονείς του τις ξεχάσουν), είτε διά του εγκλωβισμού στην προβολή της εικόνας του (κυρίως μέσα από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης), είτε με ένα αίσθημα πλήξης και άρνησης συμμετοχής σε γεγονότα συλλογικά (όπως οι οικογενειακές επισκέψεις, το τραπέζι της Κυριακής, ο εκκλησιασμός), αρχίζει να διαμορφώνει εντός του βαθιά την επιθυμία να ελέγξει ο ίδιος

την ταυτότητα που θα κατακτήσει.

Η εποχή μας επιμένει στην διαμόρφωση μίας δοτής ταυτότητας στον έφηβο. Μέσο ο καταναλωτικός πολιτισμός. Οι έφηβοι είναι ο στόχος του. Με έντονα “θέλω”, τα οποία συναντούν ενοχικά γονεϊκά σύνδρομα (επειδή οι γονείς εργάζονται και δεν έχουν τον χρόνο που νομίζουν ότι πρέπει να αφιερώσουν στα παιδιά τους) οι έφηβοι γίνονται πελάτες κυρίως του ηλεκτρονικού κόσμου (κινητά και άλλα gadgets), με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ελευθερία τους. Για να απαντήσουν στο ερώτημα της ταυτότητας χρειάζεται χρόνος, αγώνας αυτογνωσίας, κριτική του κόσμου, όχι μόνο ενθουσιαστική, αλλά και αληθινή, κάτι που η συνήθως fake πραγματικότητα του Διαδικτύου δεν επιτρέπει. Όταν όλα είναι πληροφορία, τότε πώς να μπορέσεις να διαμορφώσεις άποψη που να ανταποκρίνεται στην όντως πραγματικότητα; Πώς να επιλέξεις να σταθείς με λογισμό και μ’ όνειρο σε έναν κόσμο που σου υποβάλλει την ιδέα ότι το μόνο που αξίζει είναι ο εαυτός σου, η εικόνα σου, το να περνάς καλά και ότι τίποτε δεν αλλάζει, ακόμη κι αν προσπαθήσεις;

Οι οραματισμοί των ιδεολογιών απέτυχαν παταγωδώς να αλλάξουν τον κόσμο και οι τύχες μας παραδόθηκαν σε διαχειριστές. Απομένουν τρεις παράγοντες που μπορούν να βοηθήσουν τον έφηβο να διαμορφώσει την ταυτότητά του, ώστε να χτίσει πάνω σ’ αυτήν τις σχέσεις του, τα όνειρα για την ζωή του, τον προσανατολισμό του για μία μαρτυρία αλλαγής του συνόλου. Είναι η οικογένεια, το σχολείο και η Εκκλησία.

Η οικογένεια μπορεί να αφυπνίσει αν οι γονείς λειτουργούν ως παραδείγματα συνέπειας, αν κρίνουν τον κόσμο, χωρίς να ενσπεύρουν παραίτηση και

απογοήτευση. Το σχολείο συνδράμει εφόσον αρνηθεί διά των προσώπων που το διακονούν τον ρόλο του διεκπεραιωτή γνώσεων και πληροφοριών και νοιαστεί για την καλλιέργεια ενός “εμείς”, στο οποίο τα χαρίσματα γίνονται βάση για σχέσεις και υπάρχει ένας γόνιμος διάλογος εκπαιδευτικών και μαθητών.

Η Εκκλησία, τέλος, χρειάζεται να ξαναβρεί τον προφητικό ρόλο και λόγο της. Να ξεφύγει από την διαχειριστική λογική της παράδοσης και να βγει μπροστά με όραμα μία αλλιώτικη κοινωνία. Δεν νοείται η Εκκλησία να υιοθετεί την συνθηματολογία και την ιδεολογία μίας κοινωνίας παραιτημένης από ελπίδα και αποχαυνωμένης στην εικόνα και την αυτάρκεια. Ο έφηβος πρέπει να βρει αλήθεια και νόημα, στον λόγο και το βίωμα της πίστης.

Καιρός για αρχή μετανοίας!

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<http://bit.ly/2ri7YME>